

De Bietenteler

Jaargang 3 | nr 6 | december 2016

Hét vakblad voor de Nederlandse bietenteler

Zaadbestelling 2017

Bietenteelt op Oldambter klei

Postquotumproblematiek in België

De suikerberg: it's all in the seed.

ELISABETA KWS

- Rhizomanie resistent ras met hoge financiële opbrengst! (102)*
- Vlotte grondbedekking (7,5)*
- Hoogste suikeropbrengst (103)

*Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2017

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

Voorwoord

Het jaar loopt ten einde. Tijd om de balans op te maken en vooruit te kijken naar 2017. 2016 wordt qua opbrengst zeker geen topper. De extreme weersomstandigheden, die weliswaar van regio tot regio flink verschilden, waren eenvoudigweg niet optimaal voor een recordproductie. Het komende jaar wordt een mijlpaal voor de bietensector. Het suikerquotum, geïntroduceerd in 1968, zal na 49 jaar, per 30 september 2017, vervallen.

Inmiddels is duidelijk dat het bietenareaal gaat groeien. Dit heeft consequenties voor iedere teler. Het is van blijvend belang de teelt verder te optimaliseren, teeltrisico's te vermijden en de kostprijs laag te houden.

Kweekbedrijven werken volop aan de verdere verbetering van de rassen. Er wordt hard gewerkt om de doelstelling 1890 (90 ton bieten met 18% suiker) te verwezenlijken. De bieten, geteeld in 2017, zullen worden afgerekend volgens een nieuw betalingssysteem. Dit systeem is gebaseerd op een standaardbiet van 17% suiker met 91 WIN. Dit is en blijft een voortdurende uitdaging, omdat er ook rekening moet worden gehouden met resistenties, soms zelfs een combinatie van resistenties. In dit magazine zal verder worden ingegaan op de rassenkeuze voor 2017.

De redactie was in oktober aanwezig op de internationale beurs Beet-Europe in Frankrijk. Conclusie: "De bietensector leeft!" De zeer grote belangstelling en ook het aantal deelnemers aan deze beurs waren een geweldige ervaring. De zwakte van een schakel bepaalt de sterkte van de ketting. Dat geldt ook in onze sector. Van teeltkennis, bemesting, zaaizaad, zaaimachine, gewasbescherming, rooitechniek tot een efficiënte verwerking in de fabriek, al deze factoren bepalen het succes van de bietenteelt. Indien één van deze schakels breekt, zal de gehele opbrengst in gevaar komen. Vandaar dat het van groot belang is om open en transparant informatie te delen en te streven naar optimalisatie in de gehele keten.

De redactie van dit magazine wil graag een bijdrage leveren om dit doel te realiseren.

Wij wensen u prettige feestdagen, een goede afloop van de campagne 2016 en een succesvol en gezond 2017.

Redactie De bietenteler

Inhoud

Bedrijfsreportage Bietenteelt in het Oldambt op kleigrond met 75% afslibbaar. Doeko van 't Westeinde, ondernemer op 'Remkesheerd' vertelt hoe hij dat doet.

4

Zaadbestelling Volgend jaar vervalt op 30 september het suikerquotum. De kostprijs voor een hectare suikerbieten wordt steeds belangrijker. De juiste rassenkeuze helpt hierbij.

7

Actua Rooien (zonder beschadiging) wat er is gegroeid, en dat ook nog eens langer bewaren: hoe pakt rooierfabrikant Robin Vervaeke dit aan?

10

Actua Gaat de overgang naar het quotumloze tijdperk overal net zo soepel als in Nederland? Wij vragen het aan de voorzitter van het Coördinatiecomité van de Bietenplanters in België, Mathieu Vrancken.

13

Column Miriam van Lier-Grooten, getrouwd met Marcel, is de enige boerin die in de ledenraad van CSV COVAS bestuurlijk meedenkt over de ontwikkeling van de bietenteelt in Nederland.

15

Beet Europe 2017 Na Nederland, Duitsland en Polen was Frankrijk aan de beurt om dit evenement te organiseren. Ongeveer 12.000 bezoekers namen kennis van de nieuwste ontwikkelingen, getoond door 170 beursdeelnemers. 13 rooiers toonden hun kunnen.

16

Colofon

Foto cover

Mts. Kooijmans,
Sint-Annaland

Oplage

Editie Nederland: ca. 10.000 ex

Layout, druk

Drukkerij Leën
www.leen.be

Coördinatie

Comevent
Schoolstraat 20
2240 Massenhoven
www.comevent.be

Redactiesecretariaat

info@debietenteler.com

Afgifte kantoor

Nederland: Sittard

Redactie en fotografie

Akkerbouwvoorlichting
en -communicatiebureau
J. Schoonbroodt

Boerderijen als kastelen

In het zuiden van het Groninger gebied Oldambt ligt vlak tegen de Duitse grens de plaats Bad Nieuweschans. Hier woont en werkt de maatschap van 't Westeinde op 'Remkesheerd'.

BIETEN TELEN OP DE OLDAMBTSTER KLEI

De bewoners van 'Remkesheerd'

Boerderij 'Remkesheerd' is gebouwd in 1887. De bestaande boerderij was afgebrand, vermoedelijk door strobroeï. De boerderij was in het bezit van de bedovergrootmoeder van de huidige ondernemer Doeko (32 jaar) van 't Westeinde. Zijn overgrootvader Remkes gaf zijn naam aan de nieuw gebouwde boerderij. Toenmalige 'Remkesheerd' was, zoals nu nog steeds, hoofdzakelijk een graanboerderij, ongeveer 88 ha groot, en het stro werd verwerkt in de coöperatieve strokartonfabriek. In de loop der tijd nam de oppervlakte toe, maar het bouwplan bestond uit voornamelijk graan, zoals we uit de geschiedenisboekjes leerden over het Oldambt. De vader van Doeko, J.M. van 't Westeinde, afkomstig uit Termunten, trouwde met W.G. Vrieze Muntiga. Hij ging in 1980 met haar vader in maatschap aan de slag op 'Remkesheerd'. In 1991 koopt vader van 't Westeinde de boerderij en gaat in maatschap met zijn echtgenote verder met de bedrijfsvoering. Zoon Doeko studeerde in 2009 af in

Wageningen en ging daarna in Hengelo werken op een projectbureau voor herwinbare energie (onder meer vergisting- en digistaatverwerking). In 2010 komt hij in de maatschap met vader en moeder en sinds 2011 is hij voltijds op het akkerbouwbedrijf werkzaam. Door het veel te vroege overlijden van zijn vader in 2015 staat Doeko er alleen voor, maar hij heeft veel steun van zijn moeder. Ook zijn zus Martine zit in de maatschap. Tijdens de graanoogst heeft de ondernemer hulp uit de buurt. 'Remkesheerd' is 201 ha groot, verdeeld

over diverse kavels. De grootste kavel is 42 ha.

Grondsoort

De grond van 'Remkesheerd' bestaat uit zware tot zeer zware klei, gemiddeld 70% afslibbaar, een afzetting van de Dollard. Gelukkig is het organische stofgehalte van de grond ook hoog, namelijk 5%. Hierdoor was het tot in het recente verleden niet perse noodzakelijk om groenbemesters te telen. De pH, en daar is Doeko heel helder in, bedraagt 7,0 en dat moet ook zo blijven. Dit is niet alleen belangrijk voor het behoud van de structuur maar zeker ook voor de suikerbieten op zijn bedrijf. Hij heeft dan ook geen enkele bedenking bij het inzetten van Betacal. Enerzijds is daar natuurlijk de coöperatieve verplichting, anderzijds het positieve effect op de bodemstructuur van dit belangrijk bijproduct van de suikerindustrie. Afhankelijk van het aanbod probeert hij de maximale hoeveelheid op de zware grond in te zetten. Zoals een groot voetballer ooit zei: "Ieder voordeel heb zijn nadeel," en dat geldt ook voor de

Doeko bij één van de Fergusons.

De graanzaai-combinatie.

In plaats van ploegen.

Gedeelte van de graanopslag.

klei op 'Remkesheerd'. Ik beseft ten volle, aldus Doeko, dat ik het nu, maar vooral in de toekomst moet hebben van de productiefactor grond. Voor mij betekent dit dat op of rond 1 november het veldwerk moet zijn afgerond. Alle percelen zijn trouwens gedraineerd op een meter diep. Hierdoor wordt vernatting van de bewortelbare zone tegengegaan.

Bouwplan

In 2016 groeiden er op 'Remkesheerd' de volgende gewassen:

1. Wintertarwe	135 ha
2. Koolzaad	20 ha
3. Wintergerst	20 ha
4. Suikerbieten	15 ha
5. Luzerne (grasdrogerij)	5 ha
6. Verhuurd voor pootaardappelen	5 ha
7. Agrarisch natuurbeheer	10 ha

Inclusief het erf komen we dan aan 201 ha.

De graanopbrengst (pool Agrifirm) kan helemaal in de bedrijfsgebouwen worden opgeslagen. Dat geldt ook voor het stro. Het voordeel van deze manier van werken is, dat hij het afzetproces in eigen beheer heeft en zodoende het prijsniveau kan beïnvloeden. De wintergerst is op het bedrijf gekomen vanwege de voordelen (vroeg ruimen) die deze

“Op 1 november moeten alle veldwerkzaamheden afgerond zijn.”

teelt biedt in de arbeidsfilm. Doeko is een man van de natuur. Hij werkt intensief samen met de Stichting Grauwe Kiekendief en daarom ligt er in de luzerne een vogelakker. Samen met de vogelbescherming wordt het maaitijdstip bepaald.

Twee vruchtwisseling-volgorden

Suikerbieten en koolzaad zijn beiden waardplant voor bietencysteeltjes. Ondanks dat 45 ha (bieten plus koolzaad) op 200 ha nog tot een aanvaardbare vruchtwisseling (1:4) leidt, wil Doeko hierin geen enkel risico lopen en hanteert hij twee gescheiden vruchtwisselingschema's. Het eerste schema gaat uit van suikerbieten – tarwe – tarwe – tarwe – suikerbieten, waarbij suikerbieten ervoor zorgen dat hij drie jaar na elkaar met goed gevolg tarwe kan telen. Het tweede schema luidt: koolzaad – tarwe – tarwe – tarwe/gerst – koolzaad.

De teelt van suikerbieten

Als we met Doeko over de suikerbieten beginnen, ontstaat een zeker enthousiasme. We moeten weten dat zijn opa het aandurfde om op

deze zware grond met suikerbieten te beginnen. Het was een hele stap, want in de tijd van zijn opa was de teelt aanmerkelijk arbeidsintensiever dan graan; en dat had het toch altijd goed gedaan, ook financieel. De economie van het graan en het koolzaad gaf dan eigenlijk ook geen reden om meer bieten te telen dan de genoemde 15 ha. Een ding is duidelijk: de suikerbieten moeten in elk geval voor 1 november zijn verwerkt tot suiker. De heer Roelfsema van Suiker Unie vindt dit niet erg. Er is altijd grote vraag naar bieten in het begin van de campagne en daar kan Doeko hem dan goed bij helpen. Doeko is niet alleen lid van de akkerbouwstudieclub, maar ook van Stichting Veldleeuwierik. Vooral bij de laatste groep is er veel en uitputtende aandacht voor alles wat met grond heeft te maken. Gevolg van een en ander is dat hij heeft besloten om niet meer te ploegen en om voor de teelt van suikerbieten een groenbemester te zaaien. Dat doet hij als volgt: een bouwvoorlichter in combinatie met een kopeg en vervolgens kopeg-zaaimachine zaait de gele mosterd zodanig dat de zaairijen voor de bieten vrij blijven. Met behulp van GPS worden deze rijen vastgelegd. Vervolgens worden op deze rijen, liefst in maart, met behulp van directzaai de bieten gezaaid op 20 centimeter. Doeko heeft, wat de rassen (Corvinia) betreft, goede ervaringen met KWS. Qua bemesting moeten de bieten het doen met 140 kilo zuivere stikstof en wat sporenelementen (onder meer mangaan, magnesium en borium). De onkruidbestrijding begint met Roundup voor de winteronkruiden. Vervolgens zet Doeko vier maal

“De teelt van suikerbieten bevalt me zo goed dat ik serieus denk om LLB's aan te kopen.”

Brede banden beschermen de bodemstructuur.

een LDS-bespuiting in voor de zaadonkruiden. Vanwege het grote graanaandeel is de druk van duist redelijk groot. Daarom kiest hij voor een aparte laatste spuitgang tegen dit grasonkruid. Zelfs in het hoge noorden kunnen ze niet meer zonder een bestrijding van de bladschimmels. Tegen cercospora/stemphylium heeft hij één keer gespoten. En dan zijn we al bij de oogst. In de tweede ronde gaat alles eruit met behulp van de loonwerker met een Agrifac rooier. Gevraagd naar zijn visie met betrekking tot 1890 merkt Doeko op dat dit voor hem, omdat hij zo vroeg moet rooien, te hoog is gegrepen. Kijken we echter naar de cijfers van dit jaar, 94 ton netto met 17,58% suiker en een WIN van 91.6, dan is er niets mis met dit resultaat. Relativerend merkt Doeko op dat dit jaar op 'Remkesheerd' ook qua weer alles op zijn plaats viel. Het kon gewoon niet beter, vroeg gezaaid en 'Just in time' regen en zon. Qua gemiddelde gaat hij liever uit van 13.000 kilo suiker dan van 16.000 kilo. Toch begint het te kriebelen. De cijfers van dit jaar, de relatief lage kosten, de ruime vruchtwisseling, de mogelijkheid om LLB's te kunnen bijkopen, hebben hem aan het denken gezet. Toch maar eens de markt op? Over de afnemer heeft hij in elk geval niets te klagen. Fabrik op een half uur en een coöperatie die hem duidelijk ziet als lid en niet alleen als grondstoffenleverancier.

Mechanisatie

Gezien de grootte van het bedrijf is die niet overdreven en afgestemd op de graanteelt. Zo zijn onder meer drie redelijk nieuwe trekkers aanwezig, Ferguson 190 en 240 pk, New Holland 150 pk, een wat oudere Fendt van 75 pk en uit de jeugd van zijn vader een lichte, witte David Brown. Een New Holland maaidorser (6 meter), een getrokken Amazone spuit (36 meter, 4.200 liter), graanzaaimachine (4m), twee

tandem kippers (12 en 15 ton) en een schijvenegge (6meter).

Nevenfunctie en lidmaatschappen

Twee dagen in de week is Doeko tot volle tevredenheid bezig met zijn nevenfunctie als portefeuillehouder akkerbouw in het dagelijks bestuur van NAJK. Lid is hij van Veldleeuwewik (sinds 4 jaar), akkerbouwstudieclub, graanacademie. Daarnaast volgt hij de vakliteratuur zeer intensief.

Toekomstperspectief

Praten met Doeko is praten met een enthousiaste en gedreven ondernemer, die open staat voor vernieuwingen, verantwoordelijkheid durft te dragen en positief is over de toekomst voor plantentelers.

“Willen we als Nederlandse landbouw sterk blijven staan, dan zullen we als eenheid moeten blijven optreden.”

Veranderingen in de Groningse landbouw

Net als in de rest van Nederland krimpt ook in Groningen het aantal agrarische bedrijven. In tabel 1 is dit duidelijk te zien. Het accent ligt hierbij op de bedrijven met akkerbouw, waar de krimp duidelijk groter is dan bij de melkveehouderij (35% tegenover 30%). Het gemiddeld aantal koeien per bedrijf is net als in de rest van Nederland ook gestegen, en wel met 30%. Bietenteelt is en blijft interessant. We vinden dit terug in een groei van het areaal per bedrijf van bijna 40%, waarschijnlijk ten koste van de zetmeelaardappelen. Zaaiuien, cichorei en hennep zijn duidelijke nieuwkomers.

TABEL 1. OVERZICHT GRONINGSE LANDBOUW IN DE JAREN 2000 EN 2015

	2000	2015	Plus/min
Areaal akkerbouw	94.165	82.888	- 11.277
Aantal akkerbouwbedrijven	2.107	1.379	- 728
Waarvan met suikerbieten	1.560	840	-720
Areaal suikerbieten	14.301	8.176 (10.717 in 2016)	-3.584
Areaal bieten per bedrijf	9,2	12,8	+3,6
Totaal areaal aardappelen	27.203	25.880	-1.323
Waarvan consumptieaardappelen	2.334	1.925	-409
Idem zetmeelaardappelen	16.327	15.029	-1.298
Idem pootaardappelen	8.542	8.926	+ 384
Areaal zaaiuien	251	1.314	+ 1.063
Areaal cichorei	28	250	+ 222
Areaal hennep	472	1.281	+ 809
Areaal tarwe	31.722	33.261	+ 1.539
Areaal zomergerst	8.060	5.928	- 2.132
Areaal rogge	828	152	- 676
Areaal snijmaïs	6.034	8.823	+ 2.789
Areaal grasland	63.314	68.135	+ 4.821
Melk- en kalfkoeien	79.786	103.608	+ 23.822
Bedrijven met graasdieren	2.695	1.882	- 813

Net als vorig jaar is de verbetering van de financiële opbrengst van de nieuwe rassen bescheidener dan in voorgaande jaren. En net als vorig jaar komen er toch weer 8 nieuwe rassen bij, waarbij we echter niet precies weten hoe het zit met de beschikbaarheid. De keuze in het rhizoctonia-segment is iets verruimd en uit de Rassenlijst 2017 blijkt dat we de enkelvoudige rhizomanieresistente rassen nog niet kunnen missen.

KOSTPRIJSVERLAGING DOOR OPBRENGSTVERHOOGING

30 september 2017 is het zover. Het wegvallen van de Europese suikerregeling dwingt de huidige teler meer dan ooit tot nadenken over de toekomst van de bietenteelt op zijn bedrijf. Kostprijs gedreven (begint al bij de vroegbestelling) zal hij moeten proberen 16 ton suiker per ha te produceren in 2020. Nederland ligt in de bietenbelt van West-Europa en is uitermate geschikt voor de teelt van suikerbieten. Grondsoort, klimaat, techniek, maar bovenal de kennis van telers en verwerkende industrie behoren tot de beste in de wereld.

Groeiseizoen 2016

Dat het ene jaar het andere niets kan leren blijkt weer eens in 2016. Geen twee jaren zijn aan elkaar gelijk. Overmatige regenval (→ 100 mm in een week) begin juni en extreme droogte in de campagne. Omploegen vanwege weggroeiende planten in het begin en beregenen om de aardappelen goed gerooid te krijgen aan het eind. Met één verschil: de droogte

gold voor het hele land, terwijl de nattigheid voornamelijk op de zuidoostelijke zandgronden haar sporen achterliet. De opbrengstverschillen zijn dan ook enorm, van nauwelijks 50 tot boven 100 ton per ha. Ook in het suikergehalte en de WIN komen de verschillen tevoorschijn. 17% suiker en een WIN van 90 zijn in het zuiden uitzondering, terwijl de rest van Nederland deze cijfers gemakkelijk haalt. Voor campagne 2016 verwacht COSUN een suikeropbrengst van 13.300 kilo per ha, maar met een grote variatie.

Aphanomyces

De waterminnende bodemschimmel aphanomyces cochlioides, die in de beginfase wordt bestreden door het middel hymexazool (tachigaren) in de pil, kwam ieder jaar wel op een beperkt aantal percelen voor. Dit jaar was het optreden grootschalig. Het IRS schrijft dan ook: "In 2016 kwam op veel percelen op lichte grond met een pH lager dan 6 veel aantasting door aphanomyces voor. Alle rassen kunnen worden aangetast. Om het

risico te beperken, is het advies om de rhizomanierassen BTS 110, Bosch en Vulcania KWS niet te gebruiken op zand- en dalgrond. Welke van de bietencysteaaltjes- en rhizoctonia-resistente rassen het meest gevoelig zijn, is nog niet onderzocht." Er zal in de toekomst nog meer onderzoek moeten plaatsvinden om een goed onderbouwd advies te kunnen geven. Naast een lage pH bevorderen een slechte bodemstructuur en een nauwe rotatie de aantasting.

Rassensituatie voor 2017

Net als voor 2016 zijn er voor het nieuwe teeltjaar weer verbeteringen te zien. Dit jaar zijn het de rassen met een enkelvoudige resistentie tegen rhizomanie die het best scoren. De rassen met resistentie tegen bietencysteaaltjes gaan er in de financiële opbrengst weer op vooruit, maar minder dan in voorgaande jaren. In alle segmenten, met uitzondering van het bietencysteaaltjes-resistente segment, komen er nieuwe rassen met aanvullende resistentie tegen varianten van het rhizomanievirus. Ook is er meer en meer vraag naar rassen met een drievoudige resistentie. Het ras Hendrika KWS is om die reden uitverkocht in de vroegbestelling 2017. Gelukkig biedt KWS het nieuwe, drievoudig resistente ras onder nummer 5K577 (Urselina KWS) aan.

Tabel 1 laat zien hoe het aandeel van de diverse resistenties zich sinds 2008 heeft ontwikkeld (in%).

Aphanomyces-schade in 2016.

TABEL 1

	2008	2015	2016
Rhizomanie	75%	36%	32%
Rhizomanie + bietencysteaaaltjes	7%	38%	41%
Rhizomanie + rhizoctonia	18%	26%	26%
Rhizomanie + rhizoctonia + bietencysteaaaltjes	0%	1%	1%

Bron: Bietenstatistiek

Duurzaamheid naast resistentie nu ook van belang bij rassenkeuze

Twee zaken moet de Nederlandse bietenteler zich afvragen bij de rassenkeuze, namelijk: hebben de bietenpercelen van 2017 last van rhizoctonia en/of bietencysteaaaltjes? Deze zaken bepalen uit welk segment de teler moet kiezen. Daarnaast moet de teler stilstaan bij de vraag of er sprake is van de eventuele aanwezigheid van een variant van het rhizomanievirus dat de bestaande resistentie doorbreekt. Voor het overige draait alles om de financiële opbrengst. Hierin zijn alle eigenschappen meegenomen die bij de uitbetaling van de bieten een rol spelen. Denk hierbij onder meer aan grondtarra, suikergehalte en winbaarheid. De laatste twee factoren worden door de nieuwe uitbetalingsregeling (17% suiker en WIN 91) extra benadrukt. De productie van zoveel mogelijk suiker en zo weinig mogelijk tarra per ha betekent een besparing op, onder meer, transport- en verwerkingskosten en werkt dus kostprijsverlagend en is daarnaast ook nog eens duurzaam.

Aanvullende rhizomanieresistentie

Het valt niet te ontkennen, en in de polders is dit duidelijk zichtbaar, dat jaarlijks een stijgend aantal telers worden geconfronteerd met de oude rhizomaniesymptomen. Hierbij moeten we denken aan 1) veel blinkers (meer dan 2-5%); 2) bieten met een insnoering en 'wortelbaard'; 3) bij doorsnijden, als gevolg van verstopping, bruine haarvaten. In de meeste gevallen valt

het suikergehalte op deze percelen tegen. In deze situatie is het verstandig om een ras te kiezen met aanvullende rhizomanieresistentie. Buiten het vertrouwde aaltjes ras Florena KWS, en de nieuwe rassen in de andere segmenten BTS 6940 (nieuw voor 2017) en Wilhelmina KWS (nieuw voor 2017), voldoet geen enkel ras aan dit criterium. Op percelen met een doorbraak van rhizomanie is er vaak ook kans op een aantasting door bietencysteaaaltjes, hierdoor zal Florena KWS veel uitgezaaid worden.

Rhizoctoniarassen in de lift

De juiste rassenkeuze zorgde er in 2016 voor dat de schade door rhizoctonia in het zuidoosten beperkt bleef. Daar waar de ziekte optrad, waren de bieten voor de oogst al weggerot, en door de droogte in de campagne breidde de aantasting zich niet verder uit. Rhizoctonia is en blijft hoe dan ook een moeilijk vraagstuk, omdat men nooit met zekerheid kan voorspellen of de ziekte op een perceel zal voorkomen. Een ding is duidelijk: als in een

gebied veel rhizoctonia voorkomt en in het bouwplan regelmatig goede waardplanten (maïs, gladiolen, lelies en enkele vollegrondsgroenten) aanwezig zijn, dan is het risico groot. In deze situatie geldt maar één advies: kies rhizoctoniaresistent. Tot geluk van de betreffende telers is er voor 2017 weer wat te kiezen. Naast de vertrouwde Isabella KWS is er de, uit 2015 toegelaten BTS 605 de voor 2017 nieuwe BTS 7105 RHC (104 financieel) en Wilhelmina KWS. Dit laatste ras beschikt bovendien over de aanvullende resistentie tegen het nieuwe rhizomanievirus. Over de zaaizaadbeschikbaarheid is momenteel nog niet veel te melden, al leert de ervaring dat die in zo'n eerste jaar beperkt zal zijn. Hoopgevend zijn de rassen in onderzoek. Er zijn maar liefst 2 rassen met een financiële opbrengst van 105. Dit zijn de rassen 5K566 (Neena KWS) en 5K586 (Natassia KWS). Deze rassen scoren maar liefst 8 punten beter dan de betrouwbare Isabella KWS. Er is nu al beperkt zaad beschikbaar. Ook het ras B5010 van Betaseed scoort met een 104 goed na 2 jaar IRS onderzoek. Onder zware druk kan toch rot optreden want de resistentie is nu eenmaal partieel. Het valt te verwachten dat de rassen Isabella KWS en BTS 7105 RHC dan net iets sterker zijn. Daarom blijft het advies: naast het inzetten van resistente rassen is aandacht voor structuur, pH, organische stof

Geelverkleuring als gevolg van wateroverlast in voorjaar 2016.

Cercospora- en hagelschade.

en bouwplansamenstelling essentieel om schade door rhizoctonia te voorkomen.

Bietencysteaaltjes

Bietencysteaaltjes zouden een teler, met uitzondering van landruil, niet hoeven te verrassen. Door regelmatig naar de wortelontwikkeling te kijken, aangevuld met aaltjesonderzoek, kan de teler zich al een beeld vormen over het al of niet aanwezig zijn van deze belagers. Ook het vroegtijdig pleksgewijs slapen of plekken met symptomen van magnesiumgebrek kunnen signalen zijn die wijzen op de aanwezigheid van bietencysteaaltjes. Bij grondruil, of als u bent vergeten om een aaltjesmonster te laten nemen, is het verstandig om altijd te kiezen voor een ras met bietencysteaaltjesresistentie. Hier is het advies dus ook duidelijk: kies partieel resistente rassen. Die beperken de schade en ook de vermeerdering van die aaltjes. Drie rassen van de BCA lijst 2017 geven onder niet besmette omstandigheden een financiële opbrengst die vergelijkbaar of beter is dan het enkelvoudig rhizomanie ras Corvinia. Ook wordt het tweedejaars ras 5K557 (Evamaria KWS) aangeboden. Het ras valt op door het hoge suikergehalte van 104 en een hoge financiële opbrengst van 105.

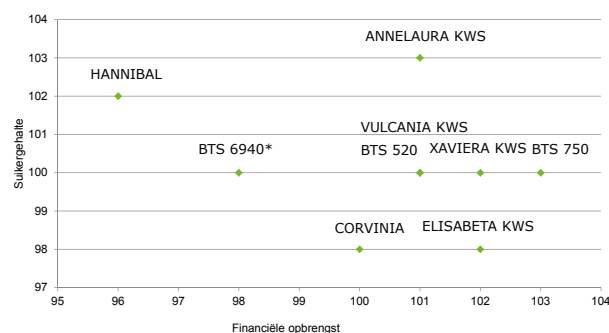
Verbetering van drievoudig resistente rassen

Op een gedeelte van de percelen in het rhizoctonia-gebied komen ook bietencysteaaltjes voor. Vaak is dit het gele bietencysteaaltje. Tot op heden was een rhizoctoniaresistent ras dan de enige goede keuze. Nu zijn er rassen die naast rhizoctonia ook resistent zijn tegen bietencysteaaltjes. Twee jaar geleden introduceerde KWS het eerste drievoudig resistent ras, met een relatief lage financiële opbrengst. Dit ras werd opgevolgd door Hendrika KWS en deze wordt nu opgevolgd door 5K577 (Urselina KWS). Op percelen zonder bietencysteaaltjes is de financiële opbrengst zelfs 5 punten hoger dan het betrouwbare ras Isabella KWS.

Hulpmiddelen bij de rassenkeuze

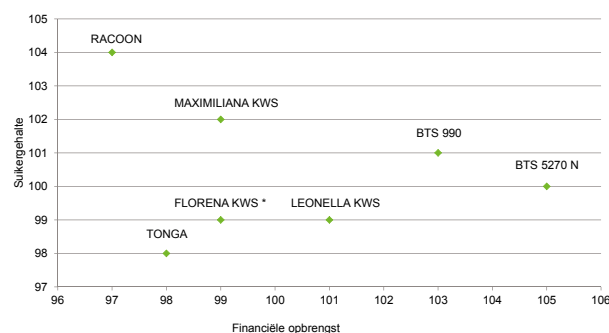
De IRS-applicatie "rassenkeuze en optimaal areaal" op www.irs.nl is hierbij een handig hulpmiddel.

FINANCIËLE OPBRENGST VERSUS SUIKERGEHALTE (RHIZOMANIE RESISTENTE RASSEN)

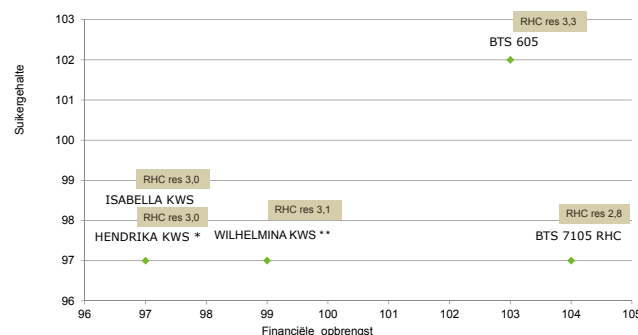
* Tevens aanvullend rhizomanie resistent

FINANCIËLE OPBRENGST VERSUS SUIKERGEHALTE (BIETENCYSTEAALTJES RESISTENTE RASSEN)

* Tevens aanvullend rhizomanie resistent

FINANCIËLE OPBRENGST VERSUS SUIKERGEHALTE (RHIZOCTONIA RESISTENTE RASSEN)

* Tevens bietencysteaaltjes resistent en aanvullend rhizomanie resistent

** Aanvullend rhizomanie resistent

Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2017

In het technisch dorp van Beet Europe was veel aandacht voor de toekomstige bietenteelt en dan speciaal het rooien, koppen/ontbladeren en het reinigen met het oog op langere bewaarperioden. Sinds 1974 huisvest Nederland in Biervliet een vooruitstrevende fabriek van bietenrooiers. Hoe is dit zo gekomen? Een interview met Robin Vervae, commercieel directeur.

Biervliet
in Zeeuws-Vlaanderen

VERVAET, EEN FAMILIEBEDRIJF MET VISIE

De Bietenteler: "Mijnheer Vervae, kunt u iets vertellen over uw familiegeschiedenis?"

De heer Vervae: "Interessante vraag, wordt mij niet vaak gesteld. De familienaam Vervae is een samen-trekking van de naam van der Vaet. In Latijnse vorm komt deze naam al voor in 1169. Verwante namen zijn Vervae, Vervadt, van der Vaet, Vate, Vervate en van der Vaten. Waarschijnlijk woonde de eerste Vervae bij een vate, wat staat voor een reservoir met zoet water, belangrijk bij de aanleg van polderdorpen. Denk aan een gemeentevijver in het centrum van een dorp of plek om vee te laten drinken. Gaan we naar de recente geschiedenis, dan is daar Louis Vervae als overgrootvader. Die had 10 kinderen, waarvan Sjef,

geboren in 1898, een agrarisch loonwerkbedrijf begon. Ook Sjef had 10 kinderen. Walter en Marcel gingen verder met het loonbedrijf, Frans en Richard begonnen in 1957 een herstelwerkplaats voor zowat alles waar een verbrandingsmotor aan zat. In 1959 werden ze Nuffield-dealer en in 1960 kregen ze er Simca bij. In 1961 kwamen de Renault tractoren. Renault en Nuffield ging echter niet goed samen en daarom stapten zij in 1965 over op International Harvester. De kwaliteit van deze machines viel tegen en het dealerschap werd beëindigd. In 1976 tenslotte, begonnen ze aan het Zeeuws-Vlaamse dealerschap van John Deere. Dit dealerschap hebben we na het wegvallen van importeur Louis Nagel kunnen behouden. Daartoe zijn we

wel een samenwerking aangegaan met John Deere dealer Stehouwer. De garagetak werd steeds verder uitgebreid. In 1981 kon men bij Vervae terecht voor Mercedes, Toyota, Mazda en Peugeot. Met de wetenschap dat een eigen productieapparaat een grotere rendabiliteit verzekert, lieten de broers, met de opgedane ervaring van een zelfgebouwd prototype in 1974 in opdracht, drie bietenrooiers bouwen. Dit werd geen succes. De jaren 1975, 1976 en 1977 waren zeer zwaar voor het bedrijf. Overtuigd door het goede ontwerp begon men in 1978 maar zelf aan de volledige constructie van de rooier. In 1987 kwam, vanwege opvolgingsvraagstukken, een einde aan de samenwerking tussen Frans en Richard. Richard en zijn kinderen bleven in de garages en de auto's, Frans ging zich toeleggen op de verdeling en onderhoud van landbouwmachines in Biervliet en de productie van bietenrooiers.

Commercieel directeur Robin Vervae.

De Bietenteler: "Wanneer en hoe zijn u en uw broer Edwin in het bedrijf gekomen?"

De heer Vervae: "Met het diploma van de IVA te Driebergen op zak en na beëindiging van mijn dienstplicht in 1989 begonnen mijn broer (TU in Leuven) en ik ons in te werken in het bedrijf van vader. We hadden al snel in de gaten dat de eenzijdige constructie van bietenrooiers een groot risico met zich meebracht en dus zochten we naar diversificatie. Geholpen door overheidsmaatregelen op

Vervaet B.V. vanuit de lucht gezien.

bemestingsgebied bouwden we in 1990 onze eerste drijfmestinjecteur, de Hydro Trike en dit leidde meteen tot een betere werkverdeling. Vanaf 1993 namen we het roer steeds meer en vaker over en trok vader Frans zich langzaam terug. Na diverse uitbreidingen beschikken we nu over een terrein van 50.000 m², waarvan 35.000 m² bebouwd. In de Vervaet groep werken momenteel 100 mensen. Tussen februari en september bouwen we hier de bietenrooiers en van augustus tot februari de Hydro Trikes. Momenteel is onze productiecapaciteit volledig benut met ongeveer 40 rooiers en 40 Hydro Trikes. Bij toenemende vraag moeten we waarschijnlijk overstappen op een vorm van lopende band productie.

De Bietenteler: "Wat was de belangrijkste reden om een opvolger te bouwen voor de Beet Eater 617?"

De heer Vervaet: "De 617 was 23 jaar in productie en ondanks de moeilijke rooiermarkt van de voorbije 2 jaar hebben we toch gemeend om te moeten investeren in een compleet nieuw model. Hiervoor wil ik 4 motieven aandragen:

1. Tier 4 motor die niet meer zou passen onder de huidige motorkap
2. Behoeft naar (nog) meer capaciteit
3. Egaal berijden van het veld, minder gewicht per wiel
4. Overige vernieuwingen zoals met name elektronica ten behoeve van dataverzameling en bedieningsgemak

Met een stukje geschiedenis wil ik dit graag verder toelichten. Rond 1995, toen de bunkerrooier echt doorbrak in Nederland en daarbuiten, waren alle machines qua concept nagenoeg gelijk. Denk aan 4 even grote wielen, vast frame, tussen de 14-17 ton bieten in de bunker en zonnenreiniging. Bijna iedere fabrikant bood dat aan. Door de jaren heen is de bietenrooiermarkt versnipperd door allerlei variaties op de bunkerrooier. Tegenwoordig kan men kiezen uit diverse concepten, denk aan:

- Vertrouwde 4-wieler met vast frame (bijvoorbeeld Vervaet 617)
- Kleinere bunkermachine (Agrifac en Kleine)

- Middelgrote bunker 20-22 ton, 4 wielen met hondegang (Holmer, Grimme, Ropa)
- Grote bunkerrooier 25-30 ton, 6 wielen (Agrifac, Vervaet, Grimme, Holmer, Ropa)
- 9- of 12-rijers (alle merken)
- Concept aardappelrooier met rupsen en reiniging zoals aardappelrooier (Grimme)

En weet u wat het moeilijkste is? Voor al deze concepten bestaat wel wat vraag. Dit was voor ons de reden om tijdens het ontwikkelen van het nieuwe model te proberen zoveel mogelijk wensen uit de markt mogelijk te maken in 1 machine.

De Bietenteler: "En is dat gelukt?"

De heer Vervaet: "Ik vind van wel en ben ook erg trots op onze nieuwe Q-series die we recent hebben voorgesteld aan het grote publiek, onder meer tijdens Beet Europe in Frankrijk. De Q staat hoofdzakelijk voor Quad en is dus een 4-wieler. Maar omdat de achterwielen tegen elkaar staan heeft hij hetzelfde voordeel als een driewieler, namelijk de wielen lopen elk in hun eigen spoor. Maar, en dat wil ik benadrukken, dit is optioneel. Er zijn ook gebruikers die dit per se niet willen. Verder komt de Q ook terug in Quadruple ofwel viervoudig. Er zijn namelijk

Zo is vader Vervaet ooit begonnen.

4 verschillende reinigingsmodules te kiezen. Maar ik ben er nog niet. De machine is namelijk modulair ontwikkeld. Zo zijn er 3 verschillende ontbladeraars leverbaar, 2 rooiers, 2 bunkergroottes, 2 motoren en 4 verschillende onderstelopties. Dit brengt het totaal aan uitvoeringen in de Q-serie op 288 stuks.

De Bietenteler: "Hebt u in uw overwegingen ook de structuurbescherming meegenomen?"

De heer Vervae: "Goed dat u daar naar vraagt. Uiteraard beseffen we terdege wat grote, zware machines, ingezet onder minder goede omstandigheden, met de grond kunnen doen. Daarom zijn alle machines uit te rusten met de nieuwste ultraflex banden van verschillende leveranciers. Onze verwachting is om met de Q-616 rond de 1 Bar te kunnen rijden. Daarnaast hebben we de vooras

Overzicht productiehhal.

voorzien van een pendelas, die eventueel kan worden gebruikt om de machine op de hellingen te laten hangen. Hierdoor wordt deze veel stabiel en wordt tevens het wiel aan de dalszijde minder zwaar belast. Dit werkt ook bodembesparend. Belangrijk is nog te melden dat het mogelijk is om de machine uit te rusten met een rupsonderstel op de vooras. Hiermee wordt uiteraard het contactoppervlak van de vooras fors verhoogd, wat een lagere bodemdruk per cm² oplevert.

De Bietenteler: "In veel landen is de rijenafstand anders dan in Nederland, hoe lost u dat op?"

De heer Vervae: "Dat klopt inderdaad, zo hanteren ze in België en Duitsland 45 cm in plaats van 50 en in Amerika maken ze het nog gekker met afstanden variërend van 50 tot 75 cm. Daarom is er op de nieuwe rooiers een hydraulische rijafstand-verstelling mogelijk. Voor de Amerikaanse markt is er een brede uitvoering van 4,5 meter breed, gebaseerd op de Beet Eater 625. Het is denkbaar dat ook deze rooiunit mogelijk wordt op de Q-series, door de betere gewichtsverdeling met de nieuwe frameopstelling.

De Bietenteler: "Mijnheer Vervae, hartelijk bedankt voor dit openhartig gesprek en veel succes met de Q-series."

VERVAET **Q SERIES**

- ✓ 1 wiel per spoor
- ✓ Lichtgewicht
- ✓ 16 & 21 ton uitv.
- ✓ 3 ontbladeraars
- ✓ 4 reinigingsmodules
- ✓ Modulaire bouw

Frans Vervae B.V. - Hoofdplaatseweg 1b - 4521PE - Biervliet - Nederland - WWW.VERVAET.NL - info@vervae.nl - 0031 (0) 115 18 17 10

In Nederland zijn de stappen om tot een nieuw stelsel te komen na het vervallen van het suikerquotum in 2017, voor het grootste deel gezet. Maar hoe zit dit bijvoorbeeld in buurland België? Voor een antwoord op deze vraag gingen we in gesprek met de voorman van alle Belgische telers, Mathieu Vrancken uit Kanne, net onder Maastricht.

POSTQUOTUM, DE SITUATIE IN BELGIË

“Ik betwijfel of het suikerverbruik nog stijgt gezien ons gebrek aan beweging in verhouding tot onze suikerconsumptie.”

De Bietenteler: “Wie is Mathieu Vrancken?”

De heer Vrancken: “Ik ben een akkerbouwer met een neventak in de vleesveehouderij. Een gedeelte van dit vlees verkopen we in pakketten van 10 en 20 kilo aan huis. Van opleiding ben ik veearts, maar in de loop der jaren kon ik mijn praktijk niet meer combineren met de werkzaamheden op de boerderij. Ik ben getrouwd en heb drie kinderen. Zoon Koen (landbouwingenieur) werkt mee in het bedrijf. Daarnaast werkt hij parttime bij Pibo-campus in Tongeren als onderzoeker. Onze dochter Elke is halverwege haar opleiding tot landbouwingenieur. Zoon Dirk heeft een opleiding tot arts gevolgd. Mijn vrouw is parttime docente. Dit laatste is erg prettig. Het gaat dan niet altijd over landbouwkundige zaken aan de keukentafel. Verder heb ik twee mandaten, zoals men dat in België zegt, namelijk voorzitter van het CCB (Confederatie van Belgische Bietenplanters) en ik ben voorzitter

Binnenplaats Neercannerhof.

van de vakgroep akkerbouw van de Boerenbond. Dit kost 1,5 dag per week. We hebben dan ook een vaste medewerker in dienst.”

De Bietenteler: “Hoe ziet in grote lijnen het bouwplan eruit en wat is het belangrijkste gewas?”

De heer Vrancken: “Op ons akkerbouwbedrijf telen we voornamelijk aardappelen (ca. 100 ha), daarnaast ruim 25 ha suikerbieten, groenten

volle grond, cichorei, tarwe en maïs. In 2015 hebben we, niet ver van hier, een nieuw bedrijf gebouwd met bewaarmogelijkheid voor een groot gedeelte van de aardappeloogst. Wij boeren op lossgrond met een hoge opbrengstpotentie.

Desondanks moesten wij de aardappels voor het oogsten beregenen om ze goed in de loods te krijgen.”

De Bietenteler: “Hoe zijn de bietentelers in België georganiseerd?”

De heer Vrancken: “We hebben in ons land twee suikerondernemingen, namelijk Iscal Sugar (grootste eigenaar familie Lippens) met een fabriek in Fontenoy, en De Tiense Suikerraffinaderij in bezit van Südzucker (Zuid-Duitsland) met fabrieken in Tienen en Longchamps. In tabelvorm ziet de vertegenwoordiging er als volgt uit:

Mestvee kan een mooie aanvulling zijn.

“Ik begrijp niet waarom mijn collega's voor zo weinig geld willen werken. Vaak worden de kosten van eigen arbeid en machines niet meegenomen in de kostprijsberekening. Dat is niet duurzaam.”

De Tiense Suikerraffinaderij		Ischal Sugar	
Vlaams sprekende telers	Frans sprekende telers	Vlaams sprekende telers	Frans sprekende telers
1/3 deel	2/3 deel	2/3 deel	1/3 deel
Voorzitter	Voorzitter	Voorzitter	Voorzitter

De beide voorzitters van iedere fabriek onderhandelen met de directie over de interprofessionele akkoorden en contractvoorwaarden. Boven deze vier telersverenigingen staat het CBB (Confederatie van Belgische Bietenplanters). Onder het quotumsysteem ging dat onderhandelen 'redelijk' gemakkelijk. Nu is dat echter anders. Vanuit Europa is er via de nieuwe GMO-suiker (Gemeenschappelijke Markt Ordening) bepaald dat er professionele afspraken moeten worden gemaakt tussen fabriek en telers, maar niet hoe dat moet gebeuren

De mergelgrotten tegenover de boerderij zijn zeer geschikt als opslagruimte.

uitbreiding beperkt vanwege de geringe suikeropslagcapaciteit. Ik schat 10% meer areaal. Voor de Tiense ligt dat anders. Uitgaande van de laatste 5 teeltjaren kiest men daaruit de drie beste jaren. Op basis hiervan krijgt men een contract aangeboden van 118%. Door een aan-

“Zorgelijk is ook de snelheid waarmee de ziektedruk, denk aan Cercospora, in de bietenteelt toeneemt.”

Mathieu Vrancken op zijn favoriete werkplek.

en hoe de opbrengsten moeten worden verdeeld.

Bij Ischal Sugar is er ondertussen een akkoord. Hier betaalt men in 2017 € 26,29 per ton bij 16% en een suikerprijs van € 404,00. De verdeling van de risico's, dit wil zeggen de risico's met betrekking tot een hogere of lagere suikerprijs, zijn voor een jaar verlengd. Met andere woorden: helft voor de fabriek en helft voor de telers.

Bij De Tiense lopen de onderhandelingen niet alleen al lang (19 maanden) maar ook een stuk stroever. Het prijsvoorstel bevat een te lage eerste aanbetaling, gevolgd door een finale afrekening bijna een jaar later. De vrees voor een te lage totaalafrekening leeft wel duidelijk bij de planters. Zeker als je weet dat de productiekosten van één hectare schommelen rond € 2.400,00.

De Bienteler: “Hoe ontwikkelt zich de teelt na 2017?”

De heer Vrancken: “Wat Ischal Sugar betreft zijn de mogelijkheden tot

passing van de koptarra-verrekening komt dit in de praktijk neer op ca. 110%. De teler heeft dan drie keuzes: 1) huidig areaal, 2) 118% of 3) meer dan 118%. Dit laatste is mogelijk als er elders ruimte ontstaat. Er is geen leveringsplicht zoals in Nederland, maar men moet aantonen dat de uitzaai-intentie ruim voldoende is om het contract te vullen.”

De Bienteler: “Hoe verloopt de overdracht van teeltrecht?”

“In België hebben de telers in beide ondernemingen een minderheidsaandeel. Dit betekent dat elke teler aandelen bezit en op basis van dit eigen aandelenpakket zullen er bietencontracten worden aangeboden. Via een soort 'teleradministratiekantoor' kunnen deze contracten worden verhandeld.”

De Bienteler: “Hartelijk dank voor dit open gesprek.”

“Ik zie de toekomst van de suiker met vertrouwen tegemoet.”

COLUMN

Het einde van het jaar is weer in zicht. Tijd om terug te kijken op afgelopen jaar en tijd om plannen te maken voor komend jaar.

Afgelopen jaar was voor de akkerbouwsector in ons gebied (Midden-Limburg) zeker geen goed jaar. Door de vele neerslag in juni behalen we niet de opbrengsten die we gewend zijn. Met name de bietenopbrengst blijft achter, zowel in tonnen als qua gehalten. Veel telers kunnen hun quotum niet vol leveren. Dit in een jaar waarin de opbouw van de L(eden L(everings) Blewijzen) vanaf 2017 plaatsvindt. Ik denk dat we heel blij mogen zijn, dat de Raad van Beheer van COSUN heeft besloten dat telers die hun toewijzing niet vol leveren, maar die wel genoeg hebben uitgezaaid (op basis van hun vijfjarig gemiddelde) worden beschouwd alsof zij hun toewijzing hebben vol geleverd. Ook op ons bedrijf laat de bietenopbrengst dit jaar een financieel dieptepunt zien; weinig tonnen in combinatie met prijskortingen vanwege de lage gehalten. '2016: een jaar om snel te vergeten!' is een kreet die ik al van veel collega-boeren heb gehoord. Tijd om vooruit te kijken.

In 2017 wordt het nieuwe suikersysteem van kracht. COSUN is hier al heel lang mee bezig en heeft hier, mijn inziens, al heel goed over nagedacht en op ingespeeld. Er komt een systeem met LLB's. Bij het maken van het bouwplan voor komend jaar heb ik deze keer de voorlopige toewijzing erbij gepakt (normaal wist ik wel hoeveel ik ongeveer moest uitzaaien). Een toewijzing in LLB's met een uitbreiding van ongeveer 20%, met daar overheen een toewijzingspercentage van 112% en een leveringsplicht van 85%. Dit alles betekent een redelijke uitbreiding van het bietenareaal op ons bedrijf. Nu maar hopen dat de bietenprijs goed wordt.

Verder speelt bij ons in het CSV-COVAS-gebied nog iets belangrijks. CSV COVAS (een zelfstandige coöperatie die lid is van COSUN) heeft besloten om de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een fusie met COSUN. Dit omdat hun verdienmodel onder druk staat. De marges die zij normaliter konden maken op hun activiteiten (met name logistieke dienstverlening), zullen in de toekomst waarschijnlijk niet meer gehaald kunnen worden. Als de gesprekken tussen beide partijen positief verlopen, kan dit concreet betekenen dat CSV COVAS per 1 mei 2017 ophoudt te bestaan. De bietentelers worden dan rechtstreeks lid van COSUN. Wat dit precies voor hen betekent, wordt de komende periode steeds duidelijker. Heel grote veranderingen verwacht ik niet. Zeker is wel, dat er dingen zullen veranderen. De ene verandering zal beter voelbaar zijn dan de andere. Telers uit het CSV COVAS gebied blijven vertegenwoordigd in de ledenraad van COSUN. Het is hun taak de belangen van de telers goed te behartigen en daar heb ik alle vertrouwen in.

Tijden veranderen en daarop zullen we allemaal op onze eigen manier moeten inspelen. Schommelingen zullen steeds groter worden, hetgeen van ons vereist dat we ons steeds flexibeler moeten opstellen. Op naar 2017 met zijn nieuwe kansen en bedreigingen.

Ik heb er zin in.

Miriam Van Lier-Grooten

Na Nederland, Duitsland en Polen was Frankrijk aan de beurt om Beet Europe te organiseren. Dit gebeurde op 26 en 27 oktober in Moyvillers, 80 kilometer boven Parijs. De manifestatie kreeg de naam Betteravenir, vrij vertaald 'toekomst van de bietenteelt'. De extra controle van tassen en jassen van de ca. 12.000 bezoekers, met het oog op terrorismebestrijding, maakte diepe indruk.

Beet Europe 2016 in Frankrijk

Demonstratie bedrijf

Moyvillers ligt in het akkerbouw-departement Picardië, noordoostelijk van Normandië. De grond is er zeer vruchtbaar. De teelt van suikerbieten vindt in deze streek plaats sinds 1820. In Moyvillers ligt de abdijboerderij uit de XI-de eeuw van akkerbouwer Dominique Quachée en zijn broer Patrice (4de generatie). De boerderij is 600 ha groot, met löss als belangrijkste grondsoort. Vier medewerkers helpen mee om de werkzaamheden rond te zetten. Naast de akkerbouw is er vleesvee (Charolais). Om de vier medewerkers in dienst te kunnen houden, werd

enkele jaren geleden een compleet nieuw manegebedrijf opgericht door en voor de dochter van Dominique. Naast ca. 140 ha suikerbieten (1:3 rotatie) wordt er voornamelijk wintertarwe, koolzaad en maïs geteeld. Vanwege de intensieve bietenteelt en de aanwezigheid van koolzaad teelt men een rhizomanie/nematoden resistent ras, in dit geval Millenia KWS.

De bieten werden dit jaar op 17 maart gezaaid (45 x 20 cm) met een 18-rijige Monosem en GPS op de Fendt. Om de structuur te beschermen, worden ze gerooid met een 6-rijige Matrot M41 wagenrooier. In 2014 oogstte de familie Quachée 103 ton per ha. Door droogte was dit 78 ton in 2015, dit jaar rekt men op 80 ton per ha.

Bietenteelt in Frankrijk

In Frankrijk worden door 26.000 telers 400.470 ha suikerbieten geteeld, gemiddeld ruim 15 ha per teler. Deze bieten worden verwerkt in de fabrieken van 4 bedrijven, waarvan de coöperatie Tereos op de manifestatie aanwezig was. In Europa staat Frankrijk, als suikerproducent, op de eerste plaats;

“Blijvende aandacht voor de genetica is niet alleen nodig voor hoge suikeropbrengsten, maar ook ter bestrijding van nieuwe ziekten en plagen.”

Jean-Pierre Vandergeten, directeur KBIVB en Vincent Laudinat, directeur van ITB:

“Wij geloven in het groeipotentieel van de biet.”

mondiaal bekeken bezet het land de tiende plaats.

Opzet van Beet Europe

Het Franse (ITB), samen met het Belgische (KBIVB) instituut (in Nederland IRS) sloegen de handen ineen om dit jaar Beet Europe te organiseren en de manier waarop ze dit deden is een felicitatie waard. De weersomstandigheden waren, zeker als 's middags de zon doorbrak, uitstekend. De ca. 170 deelnemende bedrijven stonden in een groot carré opgesteld rondom een perceel waar

Wij zijn klaar voor de toekomst.

De rooiers

Naast dit lijstje van 13 rooiers was er ook nog een nummer 14 aanwezig. Dit betrof een 25 jaar oud, 12-rijig tweefasesysteem. Voorop de in twee delen opklapbare ontbladerunit en achterop de in twee delen opklapbare rooiunit. Daarachter een 4-assige opraper. Dit overzicht bekijkend, kan men concluderen dat de wedloop naar groter, grootst nog lang niet is afgelopen. Toch begint de praktijk zich zorgen te maken over de invloed die deze zware machines uitoefenen op de structuur van de grond... de grond die het tenslotte ieder jaar maar moet waarmaken. Vanuit de bandensector wordt in ieder geval stevig meegedacht om de nadelige gevolgen te verminderen. Inmiddels biedt Michelin de ultraflex technologie aan, waarbij de bandenspanning onder de rooiër terug kan tot onder 1 Bar. Investerings in dit soort banden, inclusief drukwisselsysteem, vallen in Nederland bovendien in een fiscaal gunstig afschrijvingsregime. Verder is er belangstelling voor overslagwagens (met of zonder rups) of eventueel zogenaamde 'boerenrooiers' die op de eigen aanwezige zware trekkers kunnen worden gebouwd.

TABEL 1. OVERZICHT VAN DE AANWEZIGE BIETENROOIERS

Merk	Prijs in euro	Gewicht volle bunker in ton	Aantal rijen	Pk's	Aantal banden
Ropa Tiger 6	530.000	62	6	630	6
Ropa Panther	470.000	50	6	530	6
Vervaeet Beet Eater 925	600.000	58	9	625	6
Vervaeet Beet Eater 625	495.000	56	6	625	6
Vervaeet Q616	420.000	40	6	465-510	6
Gilles 2-fasen	125.000	-	6	140	-
Grimme Rexor 630	513.000	58,5	6	625	6
Grimme Rexor 620	453.000	48,5	6	530	4
Grimme Maxtron 620	495.000	53,5	6	560	2 + rups
Franquet	200.000	13	6	200	6
Holmer Terra Dos T4-40	620.000	64	12	626	6
Holmer Terra Dos T4-30	460.000	49	6	626	6
Holmer Light Traxx	365.000	35	6	469	4

diverse grondbewerkingswerktuigen werden gedemonstreerd. Onderdeel van het carré waren twee grote tenten, een voor de restauratie en een voor de deelnemers. De bieten van het aanwerk van 88 ha waren in

hopen verdeeld voor de twee bietenmuizen (ROPA en HOLMER) en voor de demo 'vorstvrij bewaren'. De resterende oppervlakte was in tweeën gedeeld: één helft voor woensdag en één helft voor donderdag. Op

deze oppervlakte zetten 13 rooiers hun beste beentje voor om te laten zien waartoe ze in staat zijn met betrekking tot het motto: "wel biet maar geen groen". Of dit werd gerealiseerd, konden de bezoekers

Met een plankje werd de ploegzool nagebootst.

zelf beoordelen aan de hand van 13 afzonderlijke bietenhoppen. Duidelijk was te constateren dat alle merken met dit thema flink aan de slag zijn, en dat het goed mogelijk is om met minimaal puntverlies en -beschadiging, goed kopwerk te leveren. Daarnaast is het goed om te zien hoeveel aandacht het onderdeel structuurschade krijgt. Banden-soort en -spanning springen hierbij nadrukkelijk in het oog.

Geen vergelijkende metingen

In tegenstelling tot Beet Europe in Nederland en Duitsland werden er geen speciale metingen en beoordelingen gedaan aan de 13 aanwezige rooiers. De voorstanders misten het wedstrijdelement dat dit met zich meebrengt. 'Alles uit de kast halen' om de machine perfect af te stellen en te laten zien waartoe de rooier in staat is. De tegenstanders opperen: "Het is en blijft een momentopname." Voegt dit echt iets toe?

Het bietendorp

Rond het centrale thema rooikwaliteit, reiniging en bewaring was een compleet, met ronde stobalen afgebakend, 'technisch' bietendorp gebouwd, opgesplitst in twee wijken.

"Betteravenir is belangrijk omdat rooikwaliteit, reiniging en bewaring van grote invloed zijn op de toekomstige concurrentiekracht."

"In sommige ITB-proeven werden al opbrengsten gehaald van 27 ton suiker per ha."

Wijk 1 behandelde oogst en bewaring, wijk 2 ging voornamelijk in op de grond en structuurbeïnvloeding door berijden. Er werden een groot aantal zaken (tweetalig) getoond. Indrukwekkend waren de kuubkisten met bieten die op diverse manieren waren gerooid en bewaard. Diverse schimmels gaven duidelijk aan waar een en ander was misgegaan. Illustratief was ook het verzameld materiaal aangetast door ziekten zoals rhizoctonia, violetwortelrot en de in 2016 veel voorkomende aphanomyces. De invloed van verdichtingen in de ondergrond werd zeer aanschouwelijk gedemonstreerd met 4 bakken waarin een biet langs een glasplaat wortelde. Ongestoord groeien de suikerbietwortels wel 2 meter diep.

Vorstbescherming

Met het vooruitzicht van steeds langere campagnes is het niet alleen zaak om de bieten correct te rooien en te koppen cq. ontbladeren, maar ook om ze droog en vorstvrij te bewaren. Hiertoe werd niet enkel afdek materiaal getoond, maar ook een manier om dit materiaal niet alleen aan te brengen maar ook weer te verwijderen. De firma Klünder had hiervoor 700 kilometer gereden met een op een MB-trac gebouwde machine. Met deze machine is het mogelijk om vliesdoek van 15 meter breed en 50 meter lang probleemloos aan te brengen en te bevestigen. Een nieuwe applicatie maakt het mogelijk om het doek, bij vorst, zonder beschadiging los te maken van de bietenhoop.

Conclusie

Een zeer geslaagde demo met betrekking tot de stand van de bietenteelt in 2016. Over twee jaar zal blijken of het streven van 1890 (90 ton met 18% suiker) verder binnen bereik is gekomen.

Agenda

Noord-Nederlandse Landbouwbeurs
14 tot en met 17 december 2016.

WTC Expo Congrescentrum, Heliconweg 52,
8914 AT Leeuwarden

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen Venray
2017 van 7 tot en met 9 maart.

De Voorde 30, 5807 EZ Venray.
www.evenementenhal.nl/Venray/beurzen

Bietendag 2017
31 augustus 2017

Locatie PPO Westmaas, Groeneweg 3, 3273
LP Westmaas. Telefoon 0186-579930

In volgende editie van

De Bietenteler

Zaadbestelling voor 2018

Bericht uit het veld

Conviso Smart update

Suikerbiet: Klaar voor 2017!

Kansen en bedreigingen na het quotumtijdperk

Schommelende
volumes en prijzen

DE BIJDRAGE VAN DE SUIKERBIETENVEREDELING

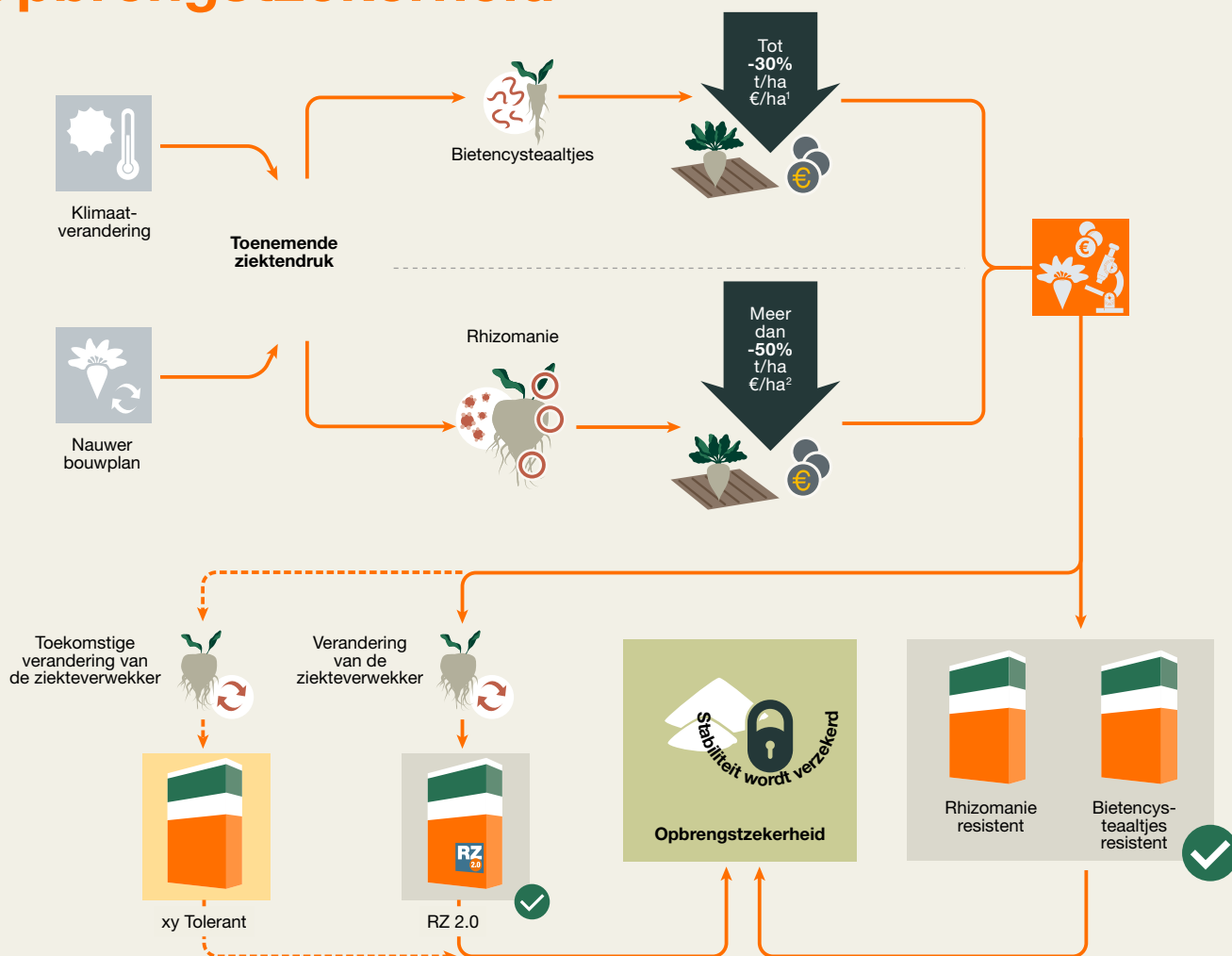

Genetische vooruitgang is de sleutel voor onze concurrentiepositie

Investeren in innovatie is cruciaal

Opbrengstzekerheid

Zoet en goed:
it's all in the seed.

ANNELAURA KWS

- Rhizomanie resistent ras met hoge financiële opbrengst! (101)*
- Hoogste suikergehalte (103)*
- Meegeleverde grond: laag!

*Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2017

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

